

אורות השבת

גליון מס' 1021

מנהל מערכת
רב אברהם טרייקי

מסכת אבות
פרק ו'

פרשת השבוע
במדבר

הרברט אדרי עוזיאל

דבר רב העיר שליט"א

מעלת הייחוס

ויתרנו על משלוחם לבית אבותם במספר שמות מבנ' עשרים שנא ומעליהם לגילגולים (במדבר י, יח)

ויתלו על משפחותם: הביאו ספרי יהוסים עידי חזק ליזתם כל אחד ואחד להתייחס על חשבט. (רש"י)

דברי רשי הילו יתבארו על פי המדרש ולקוט שמשועני טרוף), וזה לשונו: "בשעה שקיבלו עם חסידיו, דבר על המעלה הגדולה של יהוס אבות. נונה אחד החסידים ואמר רבנו, הייחוס של דוד מלך. תמה ישראל את התורה, נתקנו בהם אומות העולם, מה רוא להתקרב יותר מן האומות. רבני נפתלי, שכן החסיד בא משפחחה פשוטה ביתה, ורבים סתום הקב"ה פיהם ואמר להם, הביאו לי ספר יוחסין שלכם, שנאמר הבו לה' משפחות בנייה (במדבר) אחר המצוות (כפרשת בחוקותיו): אלה המצוות אשר צויה ה' את משה בהר סיני, ואחר כך וידבר ה' במדבר סיני שאו את ראש כל עדת בני ישראל, שלא יטול את התורה אלא בשביל היוחסין שלהר, עכ"ל. הררי לפניו מופרש, שהגולם העיקרי למתן תורה לישראל יtier על האומות, הוא בשל ייחוס האבות. וכן מתבאר מדברי הגמ' עבדוה זהה ב, ב ע"פ המיסני בא וורח משער למם (דברים לג, ב): 'אמיר אצל ישראל, קיבלו מלמד שהחזירה הקביה על כל אומה ולשון ולא קיבלה. עד שבא אצל ישראל, וככלות וכו'. אלא כך אמרות לפני, כלום כפתי עלינו כניגות ולא קיבלו כמו שעשית לישראל... מיד אמר להם הקב"ה, מכם יבואו ויעיזו בך בישראל שקיימו את התורה כולה, קיימות... אמר להם הקב"ה, מכם יבואו ויעיזו בך בישראל שקיימו את התורה כולה, יבאו נמרוד לאמר להם הקב"ה, הנה כי כן מפורש שוב לפניו, שלא זכו אומות העולם לשבת תפאר ותעד בירושה, עיישי. הנה כי כן מפורש שוב לפניו, שלא זכו אומות העולם לקבלה תורה אלא מפני שאבותיהם לא קיימו, ולעומתם זכו ישראל לקבלה רק מושם שאבותיהם קיימו.

זהירות ליבורן - שבע									
זמן הדלקת הנרות	במדרב	פרשת השבוע:	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
עולה השחר	4:11	4:12	4:13	4:13	4:14	4:14	4:15		
בן לילו והלילן	4:20	4:20	4:21	4:21	4:22	4:22	4:23		
זרחה - הגז החמה	5:45	5:45	5:46	5:46	5:47	5:47	5:48		
ס"ה ק"ש שליחת מנג'א	8:25	8:25	8:25	8:25	8:26	8:26	8:26		
ס"ה ברכות ק"ט	9:07	9:07	9:07	9:07	9:07	9:08	9:08		
שעת זית לילה	10:17	10:17	10:17	10:17	10:17	10:17	10:18		
משחה נולול	12:38	12:37	12:37	12:37	12:37	12:37	12:37		
טל המטהה	13:14	13:13	13:13	13:13	13:13	13:13	13:13		
שקייה	18:28	18:27	18:26	18:26	18:25	18:25	18:25		
זמן המנכדים	19:39	19:39	19:38	19:37	19:36	19:36	19:36		
	19:56	19:56	19:55	19:54	19:53	19:52			

וכה חס דבריו הבהיריהם של הגראי'ח מולז'ין בספרו רוח חיים (אבות ה, ג) ע"פ מתחלה בתוכמו צדיק אשורי בנוו אחוריו (משליכ, ז): 'כ'י כמה מידות השצדיק טרוי ויגע להשיגום, לבניו הארץ המכemo טובע, ובכצת יגעה יגעו לו'. כמו שנראה בחושם שרבים מעימיו הארץ שבחודים מוסרים את עצם על קדושה', והוא מוטבע בע מארחים אבינו שמסר נפשו באור כבדים על אמונהתו, עכ"ל.

והן חס דבריו המורה'יל (נכח ישראל פרק י) אשר בירא שתקביה' בחור בעם ישראל משומש שלילישו ברוגם, גאנטס מוגן אשלג'ונטן הגרג'ונטן אושאש הרט'אל, גאנטס גוינטן לשלג'ונטן

זמן הדלקה הנורוות

במדבר	פרשת השבוע:
מחר הודש	הפטורה:
19:14	כניתת השבת:
20:06	יציאת השבת:
21:00	רבינו תם:

י' שבת מברכין המולך בלילה קודש בשעה 13:52-14:13 חלקים.
ראש חדש סיון ביום ראשון הבעל"ט.

אורות הקשרות

זהה עומק דברי הגמי' (ביצה כב, א) אודות שבתאי מרים אשר הוזמן לבבל, וכשביקש מהם שלילוחו ממעון לשchorה ולא נתנו לו ואח"כ ביקש מזונות ולא נתנו לו, אמר: הלו לנו בני ננים של ערָב רב הַס, שכן חלוקה יונטו לך רחמים ורחמי' (דברים יג, יח) - כל המרומים על הבירות, בידוע שהוא מוציאו של אברהם אבינו. ככל מי שאיתו מרים על הבירות, בידוע שאינו מוציאו של אברהם אבינו, עכ"ד. הרי לפניו, שמידות האבות הקי' מושרים בטבע נפשנו עד ש'בקצת גיעה' נכל להתעלות ולהשיגים כפשוטו ממש, והדברים מופלאים.

וכבר המשילו הדרשנים ענין זה, לאדם אחד שטיפס לפוגת הר האונרטט אחרי מאיצים גדולים תך כי סיוכן נגע ועיקש עד להגשות המטרת הנכפת. והנה בהגעו לשם, מהם לפגוש ילד קטן המשיך לו להנתנו במרחבי הפסגה, ולתמייתו היהך הצליח זה הקטן לטפס בזוקים החדים והמסוכנים, השיב הילד: 'אני נולדתי כאן, אתה הגעת לכאן'...

ובחתימת מאמר זה, זיכן השיטת' לידי את דבריו החדים והבהירים של רבינו ניסים (דרשות הרץ, הדורש החמישי), וזה לשונו: 'תוכנות נפשיות נeschocot ומשתלשלות מאבות לבנים...' לפי שאוונ התוכנות מתעבורות ונenschocot בזעם, הם כמו חולין הגוף ונקראים בספריה הרפואה חולאים תורשתניים... וכן רוע' תוכנות אנשי כנע' היה מתחייב שהיה נashed לבנייהם אהיריים', עיישי'.

פעם התלוננו בפניו הרב מריריך הגראי' צצ'יל, על אחד מבניו אשר לדבריהם התשתחה לעזר במעשה חסד. דחיה הרב את דבריהם על הסוף, ואומרו יזו הוצאה דיבח'. לשאלת תלמידיו, מהיקן ידע זאת עד שדחה דבריהם על הסוף. השיב, 'אבא היה מושלם במידת החסד, ובודאי שתוכנה זו מוטבעת בצעצאיו!'

הרב יהודה דרעי
הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

הרבות והמוסדות הדתיים בארץ
מלך נשואות

דרושים משגיחי קשרות

לעבודה מיידית
בעלי נסיוון למשרה מלאה/לחצי משרות
לפרטים יש לפנות
למחלקת הקשרות 026-6204026-08

או במייל:
y0527681143@gmail.com
או למנהל מחלקת הקשרות
הרב יעקב אטלן 054-9210545

הרבות והמוסדות הדתיים בארץ שבע

הודעה חשובה לבני טמונה

על פי הוראות הרבנות הראשית לישראל

חול איסור מוחלט להכניס כל מיני קינוחים למיניהם

בר מתקנים / בר פירות / עוגות
עוגיות / פיצוחים / שתייה חריפה ועוד'

לא אישור כשרות חד פעמי

מטעם ובניו מוסמכת

ובתאים עם משגיחת הקשרות במקום

לפרטים נוספים ניתן לפנות למפקח ברום

הרב מיכאל כהן 054-4348736

או למחלקת הקשרות: 026-6204026-08

ככ"כ, א"כ צוירם ועכ"ה

מחלקת הקשרות

אורות הפרשה

שלא מעבster

'יודבר ה' אל משה במדבר סיני' (א, א). מבאר הרבי כתבת רשי' מונה אותן כל שעא. פסוק זה מדגיש את מעלת עצם נשמתו היהודי' מונה אותן האפשרות למנות את כל בני ישראל בשווה, בלי חלוקה לפי שבטים, קבוצות ודרגות, היא מפני שעם הנשמה שווה בכלם ואין בה חילוקי דרגות. מנין זה אפוא מעורר ומגלה את עצם הנפש שבכל יהודי'.

שלא מעבster

'שאו את ראש כל עדת בני ישראל' (א, ב). מבאר חידושי הרוי' מה ציוותה התורה למנות את בני ישראל. שבשעה שהיה פזוריים בין העמים, לא יבטלו בתוכם, שכן דבר שבמנין אפילו לא בטל.

התשאות ועליהם

'שאו את ראש כל עדת בני ישראל' (א, ב). מבאר הרבי מודיע לשון הכתוב הוא 'ישאי', ולא אמר 'מנeo את ראש' וכיווץ זה. שכן במניין זה נמנה כל יהודי עם צבאות ה', ועשה 'ויצא צבא בישראל', המקדים את כל כוחו ומרצו לעבודת הבורא, ואין לך התשאות והתעלות גדולת מזו.

תרומות ותנשא את הוצאות

'שאו את ראש כל עדת בני ישראל... לגולגולות' (א, ב). מבאר רבי אברם מטריק ז"ע' תאפקדים של מנגני ימי' ישראל לרומים ולנסא את ראשם של ישראל' שאו את ראש כל עדת בני ישראל, שייעלו בקדושה. אומר בעל התניא ז"ע' 'לגולגולות' רמז לבחינה על שכילת, גולגולות זו המקיפה את המהום ומסמלת בבחינה שעליית ממו'ו' 'שאו...' גולגולות' העלו והביאו את ישראל לאחבה על שכילת' אהבה רבה'.

ימום חסוב

'אתכם יהיו איש למטה איש לראש ביתו הוו' (א, ד). מבאר רב' שלמה מרודומסק ז"ע' התורה אומרת אפייל' ראש ביתו נושא שיש לו ערך וחשיבות רבה, שכן הוא 'ראש ביתו' בן אברם יצחק ויעקב.

לחת פתק לאציג

'ויהיו כל פקודי בני ישראל' (א, מה). כתוב 'האמרי אמות' (ליקוטים). נהוג שכשר חסידיים מזכירים את עצם לפני הרבי בכתב, הם מגישים לו 'פטקה' ובה השם והבchosות. מקורו למנהג זה מבאים ספרי חסידיים את דברי הרמב"ן על הפסוק הניל' כי הבא לפני אביו כל הבנאים ואחיו קדושה, והוא נודע עליהם בשם'ו, יהיה לו בדבר זה זכות וחויים, כי בא בסוד ה' ובסוד בני ישראל וכו' כי ישימו עליהם עינם לטובה, יבקשו עליהם רחמים'.

השראת השפינה

'כל זכר מבן חדש ומעלת שנים ועשרים אלף' (ג, לט). מבאר הרמב"ן שבת לוי היה הפחות במספרו מכל השבטים, מפני שבני ישראל שהצרים מיררו את חייהם בעבויה קשה כדי למעיטם, הקב"ה היה מרבה אותם יcreativecommons, כן ריבבה וכן פרוץ'. ואולם בני שבט לוי, שלא היו בשעבוד מלאת מצרים ובעבדות הפרך, היו פרים ורבים כدرך הארץ, ולא ביריבו כלל השבטים.

אין יפה

'כל זכר מבן חדש ומעלת שנים ועשרים אלף' (ג, לט). מבאר הרמב"ן דבר מבריסק ז"ע' שבת לוי היה הקטן בשבטים, שלא היה למפעסה כבדה מדי, שהרי בני ישראל היו חיבים לפרנסם ולקיים.

שלא מתי למעססה

'ויאת משמרות בני ישראל' (ג, ח). מבאר הרבי כתבת רשי' שכולן היו זוקקים לצורכי המקדש, אלא שהלוויים באים תחתיתם בשילוחם. ידוע הכלל שדבר שאדם אין יכול לעשותו בעצמו, אין הוא יכול למנות שליח לשותו בעבורו. מובן איפוא שככל יהודי' ראוי לעבוד את עבדת הלוויים, שהרי הלוויים שעו בעודה זו שלחווי היצבור.

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורהנו המרא דארתא הגאון הגדול רבי יהודה דרשי שליט"א

הלכות חג השבעות

ש - האם צריך להיות ער כל הלילה בליל שבועות?

ת - חסידים הראשונים היו נוערים כל הלילה עד עולות השחר ועסקים בתורה, וכבר פשט המנהג ברוב הקהילות ישראל לעשות כן. והלימוד בלילה זהה יש בו תיקון גדול לנפש, וחכמי הקבלה הפליגו מכך בשבח הזכות לעסוק בתורה בלילה זהה בלבד שנייה. כלל, עד שהבטיחו שלא ימות ולא יארע לו שום נזק בשונה ההיא.ומי האיש אשר ישמע זאת ויפנה לבו לבלילה זהה. וצריך להזהיר מכך מפני אוטם המשללים את קדושת הלילה הזה בשיחת חולין בבית הכנסת, שיצא שכרם בהפסדים ומוטב שישנו בדירות מאשר יכשלו עצם ואת הציבור.

ש - מדוע נקרא הלימוד בלילה זהה, "תיקון ליל שבועות"?

ת - מלבד תיקון הנפש שיש בו על פי הסוד, יש בו טעם גם לפיקוח. מפני שבמעמד הר סיני היו ישראל ישנים כל הלילה, והווצרך הקב"ה להעיר אותם בקולות וברוקים לקבל התורה לגמרי במדרש. בכך אנו צריכים לתקן זאת, על ידי הלימוד בלילה זהה בלבד.

ש - מהו סדר הלימוד בלילה זהה?

ת - ראוי לקבוע לימוד ב齊יבור בלילה זהה עפ"י הסדר המתוקן מרובינו האר"י ז"ל, והוא "תיקון ליל שבועות" המודפס בספר קריאי מועד. אך אם לפיקוח ראות עני המורה טוב יותר להעיר את הציבור בלמידה גמ' או תרייג' מצות וצד', רשאי לעשות כן, מפני שיש לו מי לסמן. מלבד סדר משנהות, שאין נכון ללמידה בלבד.

ש - האם טוב שם הנשים ישתתפו בתיקון ליל שבועות?

ת - תיקון ליל שבועות מיועד לאנשימים ולא לנשימים.

ש - האם קריאת פרקי תהילים ביום חג השבעות, יש בה חשיבות יתרה מאשר ימים?

ת - לימוד התהילים ביום חג השבעות הוא צורך גדול, מפני שבו נפטר דוד המלך ע"ה. ועל כן מנהג טוב נהגו בהרבה קהילות הקודש, שה齐יבור מתאנך בצרה רום ביום חג השבעות לקריאת כל ספר התהילים. ואשרי חלקו מי שזכה ביום זהה, לעשות כן.

ש - האם יש מקור למנהג האוכלים בחג השבעות מאכל חלב?

ת - ראשית ראוי להזכיר שבhart השבעות יש מצוה באכילתבשר ויין, כדי לקיים מצוות "ושמחת בחגך". וכן כן מצוה לשם את הנשים בגדיים ותכשיטים נאים, ואת הילדים הקטנים בקילוות ואגוזים מגנות וממתיקים. ומהנהג ישראל קדוש לאכול מאכל דבש וחלב, מפני שהتورה נמלחה לדבש וחלב כמו שנאמר "דבש וחלב תחת לשונך", ומהנהג ישראל תורה הוא.

ש - האם יש עניין לשטוח עשבים בבית הכנסת והבתים בחג השבעות?

ת - מהנהג ישראל לשטוח עשבים בבית הכנסת והבתים, זכר לטעם מתן תורה שהיה שם עשבים סביב הר סיני, כמו"ש "הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא".

ש - האם יש זכות מיוחדת להכניס ספר תורה לבית הכנסת בחג השבעות, יותר מאשר ימים?

ת - הנוטן ספר תורה חדש לבית הכנסת ביום חג השבעות, הרי זה כאלו הקריב מנחה חדשה לה' - בזמן, ומעלתו גדולה עד מאד.

לקים בנו חכמי ישראל
 ה齐יבור נקרא להמשיך להעתיר בתפילה לרפואת הרה"ג יוסף דהאן שליט"א בן רחל בתוך שאר חולי עמו ישראל

ש - האם צריך לאחר תפילת ערבית וקידוש ליל שבועות, עד אחר צאת הכוכבים?

ת - אין לך על הכהן בליל שבועות, אלא לאחר צאת הכוכבים, כדי לקיים מה שנאמר שבע שבתות "תמיות" תהיינה. ומטבעם זה יש אומרים, שיש לאחר גם תפילה ערבית עד צאת הכוכבים. אולם בשעת הדחק כגון במקרה של הלילה מتأוחר מאד, יש לסמן על שיטת המקיפים להתפלל ערבית ואך לאחר שבועות, אך בלילה השניה - לתוככי חיל הנהגים יום טוב שני של גלויות, רשאים לכתילה להתפלל ערבית ולקדש מבועדי יום.

ש - האם צריך להדליק נרות לכבוד החג כמו בערב שבת?

ת - כשם שיש מצוה להדליק נרות לכבוד שבת, כך יש מצוה להדליק נרות לכבוד החג. וצריך לכך "להדליק נר של יום טוב", ואם חל בשבת יברך "להדליק נר של שבת ויום טוב".

ש - متى הוא זמן הדלקת הנר?

ת - יש המקפידות להדליק נרות מערב יום טוב, כmo בערב שבת. אולם כבר פשט המנהג להדליק נרות של יום טוב בהתקdash החג (מאש מוכנה), דהיינו אחר צאת הכוכבים. ועל כל פנים בליל יו"ט שני של גלויות, אין להדליק אלא לאחר צאת הכוכבים.

ש - נשים המודיליקות נרות של יום טוב, האם יברכו גם ברכבת "שהחינו"?

ת - העיקר להלכה שאין איש מברכת "שהחינו" בזמן הדלקת הנרות, מפני שייצאת ידי חובה ברכבת שהחינו שمبرך בעלה בקידוש. ואולם אין מהות בידי נשים המודיליקות שהחינו בהדלקה, ובכלל שיברכו אחר הדלקת נר אחד לפחות.

ש - האם צריך לפרק מתחם המטה בליל שבועות?

ת - יש לפרוש מתחם המטה בליל שבועות, אלא אם כן הואليل טבילה האשפה. ועל כל פנים אין זה אלא מידת חסידות, לפחות מי שיצרו תוקפו ובא לידי הרהור, מותר לשמש גם אם אינו ליל טבילה.

ש - מי שהיה ער כל הלילה, האם יכול לברך ברכות השחר, או עדיף שישמע הברכות מאים שישן?

ת - מנהג בני עדרות המזרח לברך כל ברכות השחר כולל ברכות התורה, גם אם לא ישן כל באותו הלילה, מלבד ברכות על טלית דיינס וברכת אשר יצר. ואם הוצרך לנקיון, פשוט שمبرך גם בספרת אשר יצר, אך אין מברך על נטילת ידיים. ויש הנהגים לשימוש ברכות התורה מפי אדם שישן באותו הלילה, אך אין לחוש לשיטה זו.

ש - האם צריך לערמוד בשעת קריאת עשרה הדברות?

ת - נהגו במקצת קהילות לערמוד בשעה שעשרה קריאת קשות (צחובה עשרה הדברות), וראוי לבטל מנהג זה. אולם אין לעורר מחולקות בבית הכנסת עקב מנהג זה, אלא יש לנсот להסביר זאת בדרך נועם. ואם העלה בתורה הוא אבוי ורבו, יעמוד מיד בשעת עלייתו לטרונה, שעל ידי כך ניכר שהוא עומד מושם ערטת הדברות. ועל כל פנים אדם המתפלל בבית הכנסת שרוב ה齐יבור עומד בשעת קריאת עשרה הדברות, איןנו רשאי לשבר מפני שנראה כمزולג חלילה בקדושות עשרה הדברות. וטובי שיקדים לערמוד בתחילת הפרשה, או לכל הפחות בתחילת קריאת העולה של עשרה הדברות.

ש - כמה זמן צריך להמתין אחר אכילת גבינות קשות (צחובה וצדוי) כדי לאכול בשר?

ת - גבינות קשות המצוויות בזמננו (צחובה וצדוי) אין צריך להמתין כלום אחריהם כדי לאכול בשר,DOI בקינוח והדחה. והמחמיר להמתין אחריהם לפחות שעה אחת, תבואה עליו ברכה.

בית דין צדק לענייני ממונות
 שע"י הרבנות והמועצה הדתית בא"ר שבע
 לפרטים: הרב אליעזר ביטון שליט"א
 נייד: 052-7670510

